

Vi är inte alla lika inför coronaviruset

Svenska Dagbladet den 16 maj 2020

Det påstås ibland att vi alla är lika inför coronaviruset. Inget kunde vara mer fel. Precis som vanligt har de med bättre ekonomiska förutsättningar större möjligheter att komma mer eller mindre helskinnade igenom pandemin.

Det gäller inte minst hälsomässigt; de med högre inkomster har oftare möjlighet att arbeta hemifrån, de är mindre trångbudda och har med större sannolikhet tillgång till exempelvis en trädgård.

Därför har de mindre risk att smittas.

Ekonomiskt är det också de med sämre förutsättningar som drabbas hårdast – till exempel har låginkomsttagare långt större risk att bli uppsagda som en konsekvens av covid-19.

Det finns vissa tecken på att coronaviruset drabbar män svårare än kvinnor, rent hälsomässigt. En större andel män såväl intensivvårdas som avlider (även om det fortfarande är osäkert om detta beror på biologiska skillnader, eller på att män i många delar av världen är mer benägna än kvinnor att räkna sig till rökarnas skara).

Men ekonomiskt sett verkar pandemin slå hårdast mot kvinnorna. Under de senaste recessionerna, till exempel i samband med finanskrisen, steg arbetslösheten mindre bland kvinnor än bland män, delvis eftersom kvinnor är mer flexibla när det gäller att söka jobb i en annan bransch än där de tidigare arbetade. Men inte denna gång: i USA är risken långt större för kvinnor än för män att bli uppsagda i pandemins spår (risken är också större för svarta än för vita).

Sluta arbeta är det dessutom många som tvingas göra även om de inte blir uppsagda. I USA där jag bor med min familj är skolor och förskolor stängda sedan i mars, och så kommer det att förbli åtminstone till sommarlovet slut. För de föräldrar som inte kan arbeta hemifrån återstår i praktiken bara att en person, oftast barnens mamma, slutar jobba, eller går ner kraftigt i arbetstid.

Och även för dem som kan jobba hemma är det knepigt. Barn i skolålder har fortfarande skolplikt och ska hemskolas. Yngre barn behöver passas och tas om hand. Och alltifrån städning till matlagning tar mer tid i anspråk eftersom hela familjen är hemma för jämnan. Gissa vem i familjen som fixar merparten av allt detta? En nyligen genomförd undersökning visar visserligen att ungefär hälften av alla amerikanska män med barn i skolåldern hävdar att de drar det största lasset för hemskolningen, men bara tre procent av kvinnorna håller med, och studierna över tidsanvändning i hemma ger kvinnorna rätt.

Från den akademiska världen finns det redan studier som visar hur förödande detta är för kvinnorna. Till exempel har produktionen av nya forskningsartiklar sedan USA stängde ner i mars analyserats. Män har under den tiden färdigställt lika många artiklar som under samma period förra året, medan antalet nya artiklar från kvinnor har sjunkit signifikant.

Covid-19 har helt enkelt försatt mammorna i en situation där de istället för att skriva ner sina banbrytande forskningsresultat ägnar dagarna åt att försöka förhindra att barnen river huset. En

lovvärd och nödvändig insats, naturligtvis, men till priset av en kraftigt ökad ojämlikhet mellan könen.

Och hade vi inte varit tursamma nog att ha en au pair som en del av vår familj hade den här texten definitivt inte blivit skriven, i alla fall inte av mig. Och huset hade förmodligen legat i spillror.

Johanna Möllerström